

Staršie byty zdražovali opäť rýchlejšie ako novostavby

Druhý kvartál sa niesol v opätovnom raste cien starších bytov. Tie medziročne vykázali 12,37 % rast na úroveň takmer 2400 eur/m² s DPH. K tejto vyššej cene aj bytov z druhej ruky mohlo prispieť opatrenie NBS, kedy od 1. júla sa sťažuje možnosť financovania kúpy nehnuteľnosti. Ešte za starších podmienok tak predávajúci mohli „nadhodnotiť“ byt pri uvedení do ponuky. Výška priemerného nájomného sa držala na rovnakej úrovni ako predchádzajúci kvartál.

Na základe štatistickej vzorky za 3 mesiace od apríla do konca júna dosiahla priemerná cena starších bytov (sekundárna ponuka) 2 397,97 € na meter štvorcový vrátane DPH. Je to o takmer 360 eur/m² menej ako je priemerná cena nových bytov v ponuke. Najväčší rozdiel medzi novými a staršími bytmi je v treťom bratislavskom okrese čo je však spôsobené tým, že pri nových bytoch je ponuka tvorená drahšími bytmi na Kolibe, ktoré v ponuke starších bytov takmer nefigurujú. Najlacnejšie na meter štvorcový sa ponúkajú byty v okrese Bratislava IV čo je dlhodobější trend. Oproti predchádzajúcemu kvartálu sa cena starších bytov zvýšila o takmer 5,5 %. Za zvýšením je aj fakt, že medziročne viac bytov bolo v ponuke zo Starého mesta a taktiež sa nám ponuka bytov

z druhej ruky rozširuje o novostavby. Nové byty, ktoré boli v predaji pred pár rokmi a už prešli aj kolaudáciou, sa nám vracajú do ponuky na predaj. Tieto byty nám tvoria viac ako tretinu vzorky čo je tiež dôvod prečo sa zvyšuje cena starších bytov. Celkový cenový nárast bytov motivuje k predaju nehnuteľnosti, ktoré boli zakúpené pred pár rokmi kedy bola cena výrazne nižšia.

V ponuke sa objavuje čoraz menej nezrekonštruovaných bytov, ktoré mali skôr nižšie ceny. Taktiež nám poklesla ponuka v Petržalke kde mohlo dôjsť k zníženiu ponuky starších bytov v dôsledku ich predaja. Za tri mesiace sme zaznamenali stále vysoký dopyt po nových bytoch, ktorých cena taktiež naďalej rastie. Tento dopyt tlačí aj na star-

V tomto čísle:

Cena zlata pokračuje v poklese

Inflácia v eurozóne dosiahla za jún 2 % čo je cieľovaná úroveň ECB

Dostavba Mochoviec mešká už od roku 2012 a najnovšie je na dokončenie potrebných 700 miliónov eur

Miera nezamestnanosti v USA za jún poklesla na 4 %

Japonsko a EÚ rokujú o vzájomnej Dohode o voľnom obchode

Čína plánuje ďalšiu investíciu vo Venezuele na ťažbu ropy čím si zabezpečuje prísun tejto komodity

šie byty, ktoré sú dostupné k bývaniu okamžite. NBS od 1. júla zavádza kritérium pre maximálne možné zadĺženie v podobe 8 ročného čistého príjmu. Aj tento fakt mohol spôsobiť, že pred zavedením tohto opatrenia sa cena ponúkaných starších bytov zvýšila keďže dostupnosť úveru na kúpu bytu bola jednoduchšia. Najviac sa takto zvýšila cena v Starom meste, kde sme zaznamenali až 30 % medziročný rast. Dôvodom je ale najmä to, že tu do ponuky pribudli drahé a luxusné byty. Priemerná cena staršieho bytu sa tu v druhom kvartáli dostala na úroveň 3116 eur s DPH.

Základné hodnoty bytov na sekundárnom trhu za 2. kvartál 2018

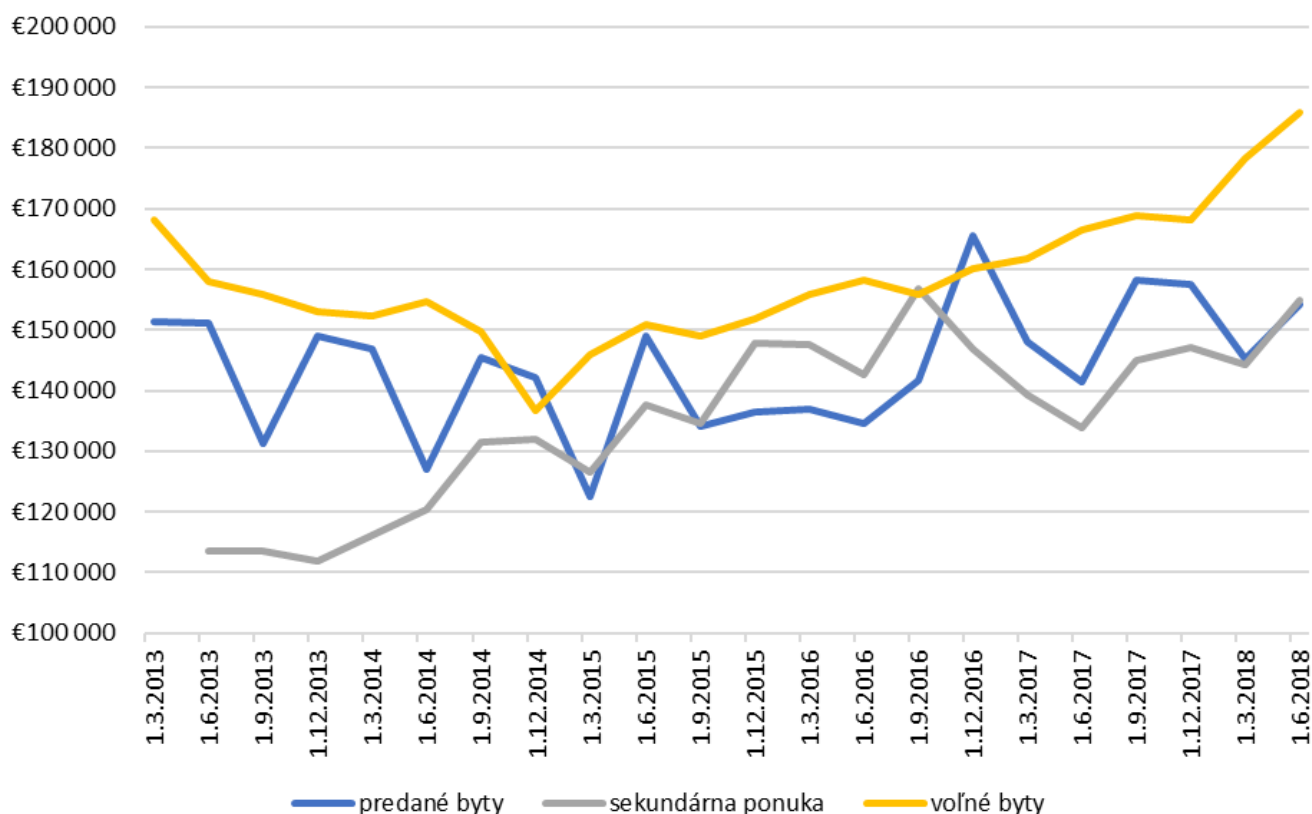
okres	priemerná výmera	priemerná cena na m ²	priemerná absolútna cena
BA I	72,95	3 116,59 €	217 886,45 €
BA II	64,51	2 326,82 €	145 507,46 €
BA III	65,05	2 394,03 €	150 763,92 €
BA IV	71,55	2 143,19 €	149 773,08 €
BA V	61,71	2 272,68 €	134 594,70 €
Bratislava	66,55	2 397,97 €	154 814,04 €

V priemere sa staršie byty ponúkajú za 154,8 tisíc eur. To je presne o 20 % menej ako sú ponúkané novostavby pri rovnakej rozlohe. Táto cena sa však líši od okresu k okresu. Najväčšie rozdiely medzi cenou nového a staršieho bytu sledujeme v okrese BA II a BA III kde sa tento rozdiel pohybuje na úrovni 31 %. Naopak najmenší rozdiel je práve v Starom meste kde nerozhoduje ani tak stav bytu ale jeho lokalita. Ponuka bytov v tomto okrese je výrazne obmedzená kedy aj počet nových bytov postupne klesá. V okresoch BA II a BA III sú teda staršie byty oproti tým novým cenovo atraktívnejšie no ponuka novostavieb sa zmenšuje a z tých starších ostávajú malé byty s vysokou jednotkovou cenou.

Ponuke starších bytov opäť dominovali 3-izbové byty, ktoré zastrešujú 38 %. Priemerný 3-izbový byt má výmeru necelých 80 m² a jeho absolútna cena je 179 tisíc eur s DPH. Porovnateľný byt v novostavbe stojí v priemere 205 tisíc eur. O niečo menej je v ponuke 2-izbových bytov, ktorých je menej aj v dôsledku vyššieho dopytu po nich čím sa vytrácajú z ponuky. Ich cena je niečo cez 141 tisíc eur pri priemernej výmere 57 m². Medziročne tieto byty zdraželi o takmer 15 tisíc eur. Väčšie 3-izbové takto medziročne zdraželi o 26 tisíc eur. Zníženie cien starších bytov neočakávame nakoľko do ponuky prichádza čoraz viac bytov z novostavieb a taktiež sa z trhu vytrácajú byty v pôvodnom stave. Ich úbytok je

spôsobený aj tým, že sú pri kúpe cenovo oveľa výhodnejšie aj pri započítaní potrebnej investície na rekonštrukciu.

V druhom kvartáli sme zaznamenali rovnovážny stav na trhu s nájomnými bytmi. Priemerná výška nájmu dosiahla v tomto kvartáli spolu s energiami 710 eur. Ide tak o rovnakú úroveň ako prvé tri mesiace v tomto roku. Rovnako sa nezmenila ani výmera bytov a medzikvartálne sa nemenila ani štruktúra podľa okresov a izbovosti. Medziročne nájom vzrástol o 5,75 % pričom celý rast potiahol len prvý, tretí a piaty okres. Staré mesto a Petržalka vykázali medziročne 8 % rast cien nájomov. Tretí okres vykázal 6 % medziročný nárast. Druhý

Základné hodnoty bytov na nájom za 2. kvartál 2018 podľa stavu a izbovosti

<i>izbovosť</i>	<i>čiastočná rekonštrukcia</i>	<i>kompletná rekonštrukcia</i>	<i>novostavba</i>	<i>pôvodný stav</i>	<i>Spolu</i>
1	451,96 €	470,81 €	473,96 €	431,00 €	466,53 €
2	571,37 €	629,44 €	707,26 €	677,50 €	655,51 €
3	711,36 €	831,41 €	961,69 €	997,50 €	859,32 €
4	825,00 €	1 170,69 €	1 652,73 €		1 357,74 €
5		1 250,00 €	1 775,00 €		1 670,00 €
Spolu	580,48 €	679,05 €	811,00 €	648,67 €	710,67 €

a štvrtý okres zvýšili cenu nájmu ani nie o 1 %. Možným dôvodom miernejšieho rastu cien nájmu je fakt, že príliš vysoké nájomné by motivovalo skôr ku kúpe nehnuteľnosti pri súčasných trhových podmienkach. Od leta aj vzhľadom na sprísnenie úverovania môže tak nájom rásť výraznejšie nakoľko sa dopyt po kúpe bytov môže spomaliť.

Stav bytu v akom sa prenajíma rozhoduje o cene. Najvyššie nájomné je pri novostavbách kde pri 2-izbovom byte s energiami sú mesačné náklady cez 700 eur. To je v súčasnosti vyššia cena ako prípadná splátka hypotéky pri kúpe pomerne rovnakého bytu. V nájomnom je však premietnuté aj zariadenie bytu. Pri bytoch

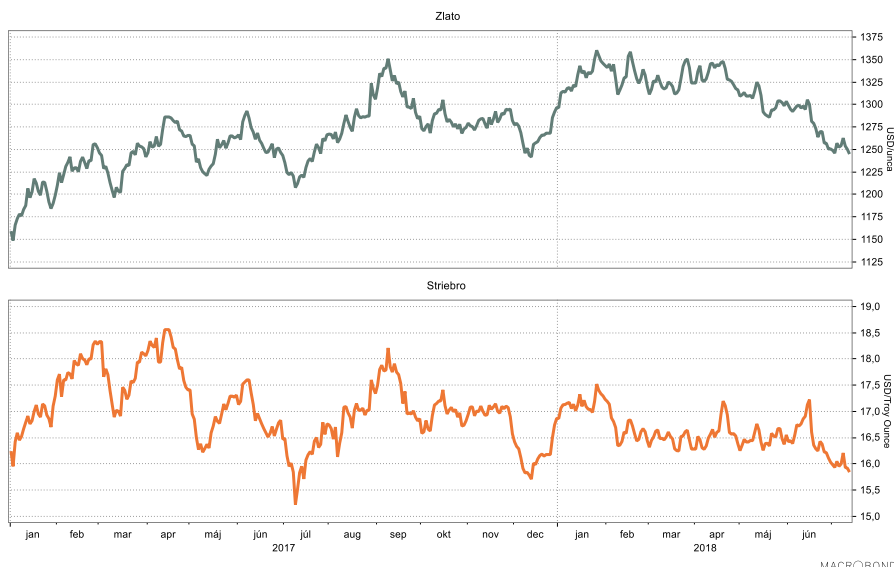
v pôvodnom stave môžeme vidieť vyššiu cenu nájomného ako pri novostavbách či prerobených bytoch no to je spôsobené tým, že tieto byty majú oveľa vyššiu výmeru (keďže ide o najstaršie byty v ponuke, ktoré mali väčšiu priemernú výmeru ako byty v súčasnosti).

Základné hodnoty bytov na nájom za 2. kvartál 2018 podľa izbovosti a okresu

	1	2	3	4	5	Spolu
BA I	529 €	779 €	1 090 €	1 736 €	1 800 €	912,59 €
BA II	449 €	593 €	754 €	1 090 €		614,10 €
BA III	466 €	641 €	815 €	1 721 €		701,28 €
BA IV	441 €	611 €	809 €	1 002 €	1 150 €	654,52 €
BA V	460 €	620 €	764 €	882 €		624,50 €
Spolu	467 €	656 €	859 €	1 358 €	1 670 €	710,67 €

Zlatu sa nedarí, investori musia čakať

Zlatu sa v posledných mesiacoch veľmi nedarí a svedčí o tom cena, ktorá bola na konci druhého júlového týždňa na úrovni 1254,5 dolára za trojskú umcu, čo je o 2,5 dolára viac ako týždeň predtým. V súčasnosti je však zlato na najnižších hodnotách od začiatku roka. Oproti rekordným číslam z roku 2011, kde sa cena zlata vyšplhala na úroveň až 1900 dolárov tak výrazne zaostáva. V porovnaní s rokom 2016 je to taktiež pokles o viac ako 100 dolárov. Cena striebra skončila na hodnote 16,01 dolára. Ceny zlata a striebra sa dostali do pomeru 1 ku 78,36, a teda za gram zlata by ste zaplatili 78,36 gramu striebra. Momentálne najväčším odberateľom zlata sú centrálné banky, kde dominuje Kazachstan, ktorého zlaté rezervy dosiahli v apríli 314 ton, a prekonal tak Veľkú Britániu, ktorá mala 310 ton. Na prvom mieste v objeme zlatých rezerv je USA s 9133,5 tonami. Investori si budú musieť počkať na zlepšenie nepriaznivej situácie na trhu s cennými kovmi. Zlato neláka ani

fyzických investorov. Tento rok je veľmi slabý pre dopyt po fyzickom zlate, aktuálne predaje zlatých mincí v USA sú najnižšie v tejto dekáde. Na trhu je silná korelácia medzi zlatom a dolárom. Vzhľadom na zvyšovanie hodnoty dolára od začiatku roka išli ceny zlatých tehliel o 5 % dole. V najbližšej dobe nie je moc dôvodov na to aby zlato rástlo, keďže dolár posilňuje a Fed chystá ďalšie navýšenia úrokových sadzieb. Do konca roka by sa malo

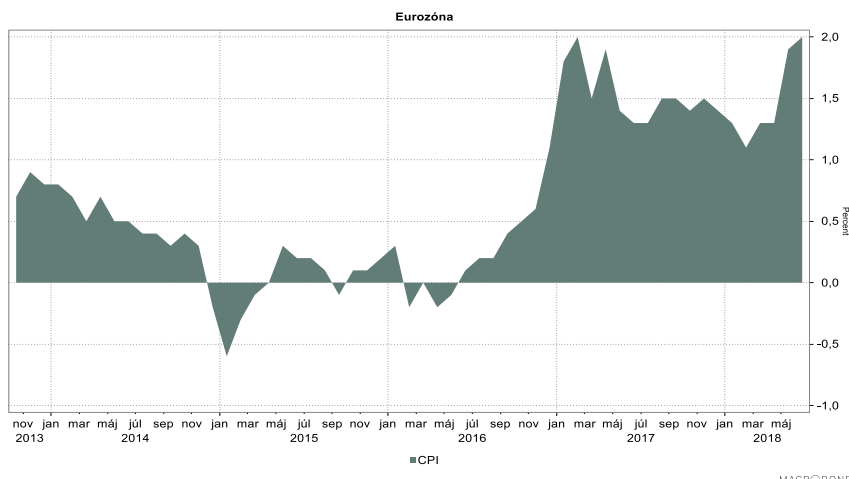
zlato pohybovať na úrovni okolo 1300 USD. Postupom času bude zlato stále menej a menej pod tlakom amerického dolára a s novým rokom by mohol nastať zvrät, kedy sa predpokladá oslabenie doláru, čo bude pre zlato znamenať rastúci vývoj. (pk)

Zvýšenie úrokových sadzieb ECB

Európska centrálna banka už dlhšiu dobu nezmenila nastavenie menovej politiky. Doteraz je ponechaný kľúčový úrok na rekordnom minime nula percent. Sadzba pre jednoduché refinančné operácie zostáva na 0,25 percenta a depozitná sadzba na -0,40 percenta. Tieto hodnoty by

mali ostať na aktuálnych úrovniach ešte najbližší rok. Čisté nákupy aktív by sa mali skončiť v decembri a ich objem by mal ostať na úrovni 30 miliárd eur mesačne. Program sa neukončí pokiaľ nebude zreteľné trvalé približovanie vývoja rastu spotrebiteľských cien smerom

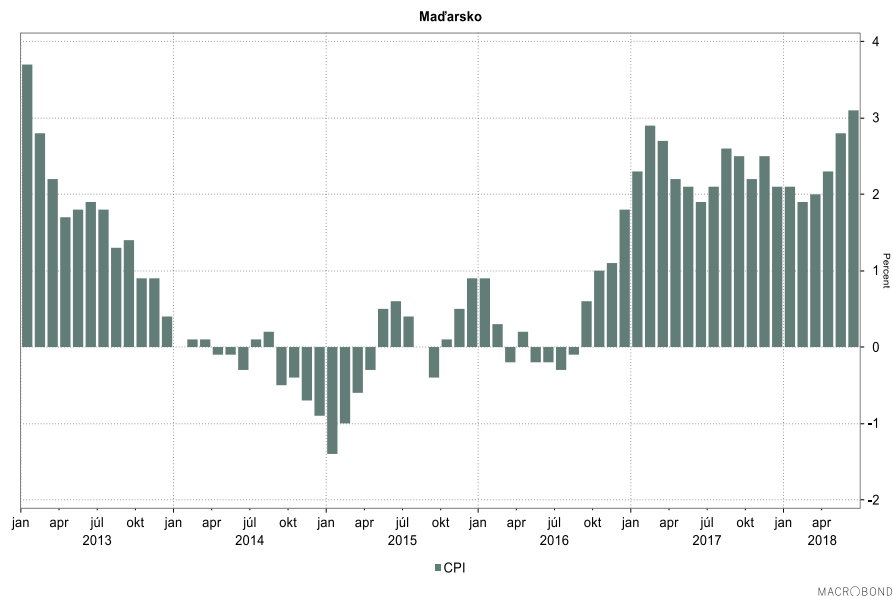
k inflačnému cieľu ECB. Prvá zvýšenie by tak mohlo nastať najskôr v lete 2019 v závislosti od spomínanej inflácie. Finančné trhy tak odhadujú skôr koniec roka 2019, ako možný termín zvýšenia úrokov. ECB zaručovala cenovú stabilitu pri medzročnej miere inflácie tesne pod dvomi percentami. V apríli sa index spotrebiteľských cien v eurozóne zvýšil o 1,3 percenta, v máji o 1,9 percenta a v júni sa index zvýšil o 2 percentá. Dôležitým ostáva, či ekonomika momentálne prechádza obdobím mierne pomalšieho rastu, no taktiež negatívne pôsobia na podnikateľskú dôveru aj obavy z obchodného konfliktu medzi USA a Čínou. (pk)

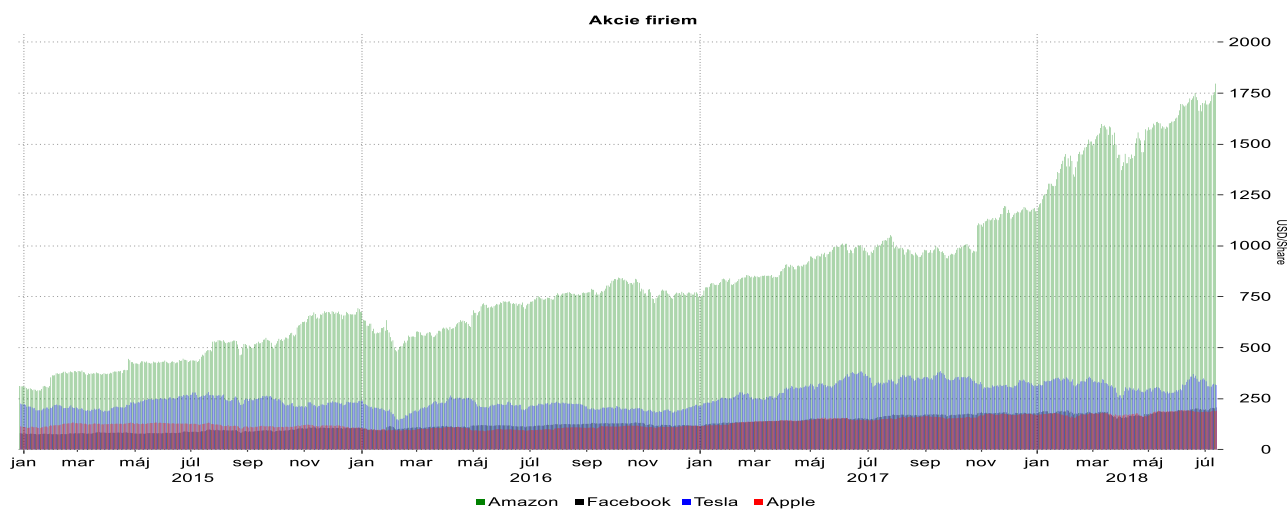
Inflačný cieľ v Maďarsku

Inflačný cieľ v Maďarsku, ktorý bol stanovený centrálnou bankou na úrovni troch percent bol dosiahnutý. Spotrebiteľské ceny vzrástli v júni štvrtý mesiac po sebe a hranicu troch percent prvý krát prekročili od januára roka 2013, kedy dosiahla medziročná miera

inflácie 3,7 percenta. Index spotrebiteľských cien vzrástol medzioročne v júni o 3,1 percenta po 2,8 percentnom raste v máji. Najvýraznejšou mierou sa pod zrýchlený rast spotrebiteľských cien podielali ceny pohonných látok a tabakových výrobkov, no rástli aj ceny potravín, kde rast dosiahol konkrétne hodnotu 3,4 percenta. Medzimesačne sa spotrebiteľské ceny v Maďarsku zvýšili v júni o 0,3 percenta, čo znamenalo spomalenie tempa rastu, keď v máji oproti aprílu vzrástli o 0,6 percenta, čo bolo dôsledkom najmä zvýšených cien jedál a taktiež oblečenia a obuvi. (pk)

Napriek dobrým výsledkom, akciový trh stagnoval

Hoci sa firmám v druhom kvartáli darilo, trhy nereagovali pozitívne, vzhľadom na neustále hrozby obchodnej vojny medzi Čínou a USA. Vzhľadom na odvetné clá týchto dvoch krajín ostali výsledky firiem v druhom kvartáli bez pozitívnej odozvy. Tesla vyrobila 34 944 nových vozidiel, čo je o 40% viac ako v prvom štvrtroku a teda prvý kvartál tohto roka bol najlepším

v histórii. Avšak investori vsádzali na pokles akcií tejto firmy. Amazon aj naďalej kraľuje v elektronickom obchode a cloudovej infraštruktúre medzi investormi. Firma by mohla za druhý kvartál vykázať tržby v hodnote 200 miliárd USD. Facebookom sa dostal z nepriaznivej situácie kedy ním otriasli viaceré škandály a aj obavy z možnej regulácie. Investori začali znovu

nakupovať akcie spoločnosti, ktoré dosahujú nové maximá. Akcie spoločnosti Apple ovplyvnili správy o nedostatočnom dopyte po novom Iphone X. Najmä preto investori počítali s poklesom hodnoty akcií. Avšak budúcnosť vnímajú pozitívne podobne ako pri Facebooku, nakoľko Apple neustále zvyšuje príjmy a zisky najmä vďaka predaju digitálneho obsahu. (pk)

Neudržateľná spotreba rýb

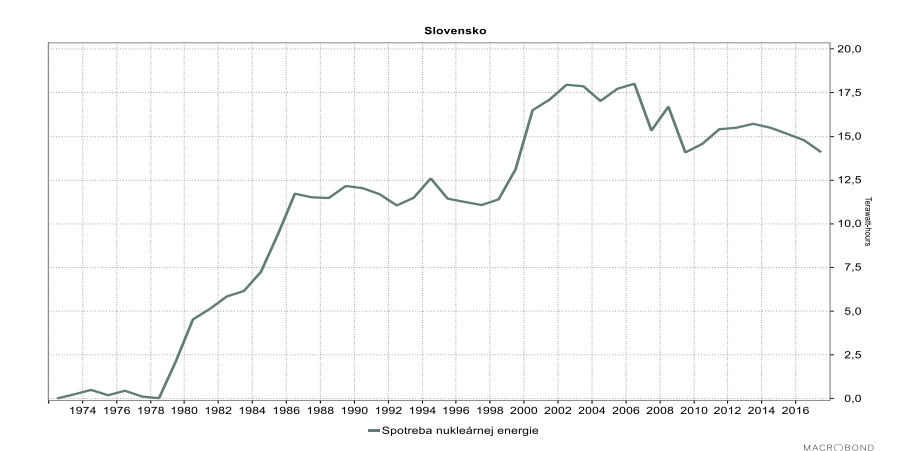
Rybolov v tretine vôd svetových oceánov je nadmerný a spotreba rýb je rekordne vysoká. Súčasná situácia vyvoláva obavy z dlhodobej udržateľnosti kľúčového zdroja potravy pre množstvo ľudí. Nadmerný rybolov je obzvlášť viditeľný v rozvojových krajinách, kde mnoho ľudí nemá dostatok nutrične hodnotných potravín. V budúcnosti sa predpokladá, že by sa ryby mohli dovážať z Afriky, avšak tá potrebuje veľkú finančnú výpomoc. Na druhej strane sa vďaka chovu rýb, ktorý je v posledných 40 rokoch najrýchlejšie sa rozvíjajúcim poľnohospodárskym sektorom, sa ponuka rybieho mäsa na trhu zvyšuje. Podiel popu-

lácie rýb lovených neudržateľným spôsobom sa celosvetovo do roku 2015 zvýšil na 33,1 percenta z 31,4 percenta v roku 2013 a z 10 percent v roku 1974. Spotreba rýb dosiahla v rokoch 2013 až 2015 historické maximum. V priemere predstavovala 20,2 kilogramu na osobu. V súvislosti s trendom zdravého stravovania sa očakáva ďalší rast a do roku 2030 sa predpokladá zvýšenie spotreby až o 20 percent. Konkrétne v Číne sa konzumuje viac ako polovica celosvetového úlovku, no na druhej strane produkcia rýb dosahuje rekordné čísla na čom má najväčšiu zásluhu práve Čína. Jedným z riešení nadmernej spotreby

by mohlo byť zameranie sa na možnosti využitia rybieho odpadu, ktorého objem sa odhaduje na 35 percent úlovkov. Väčšinu nespotrebovaných úlovkov má na svedomí nedostatočná výbava rybárov, konkrétne absencie chladiacich zariadení, ktoré udržia ryby čerstvé. V súčasnosti sa v rybolove zamestnáva 60 miliónov ľudí na viac ako 4,5 miliónoch rybárskych lodí. (pk)

Pôžička pre Mochovce

Predlžovanie dostavby tretieho a štvrtého bloku v jadrovej elektrárni Mochovce trvá už niekoľko rokov a neustále sa navyšuje aj cena. Spustenie výstavby nastalo v roku 2008, kedy bola stanovená cena celého projektu v sume 2,8 miliardy eur. Termín dokončenia stanovený na rok 2012 sa odvtedy trikrát odsunul a náklady vzrástli na 5,4 miliardy eur. Firma ENEL, ktorá vlastnila väčšinový podiel elektrární sa v roku 2015 rozhodla predať elektrárne česko – slovenskej skupine EPH. Za prvý 33 – percentný balík mal inkasovať 375 miliónov eur, čo je vzhľadom na potenciál SE zanedbateľná suma. Nenaplnili sa ani posledné predikcie vlády, podľa ktorých malo v polovici roka 2018 nastať uvádzanie tretieho bloku do prevádzky. Namiesto toho vznikol spor, ktorý by mohol vyústiť v krajnom prípade do obchodu

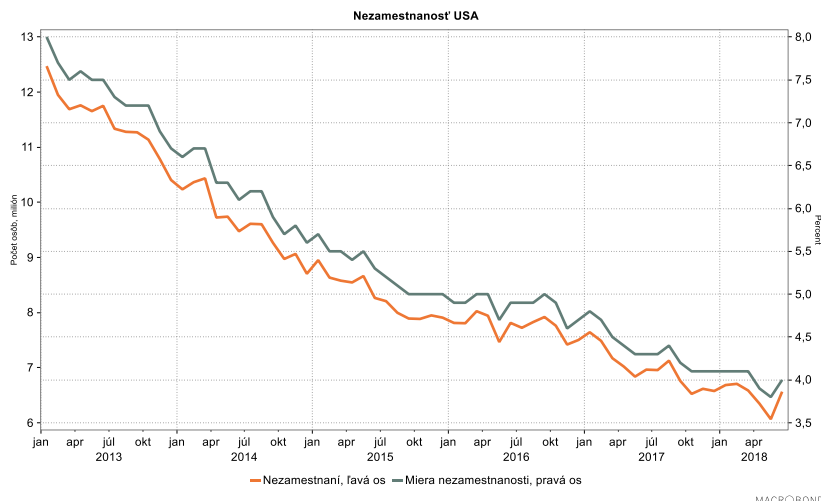

hlavného dodávateľa stavebných prác, spoločnosti Strabag. Tá pozastavila práce na dostavbe Mochoviec, pretože SE nemali uhradiť faktúry za šesť miliónov eur. Podľa posledných informácií je tretí jadrový blok dostavaný na 97% a štvrtý blok bol ku koncu marca dokončený na 85,1%. Podľa najnovších plánov by mal byť tretí blok dokončený koncom roka 2018 a štvrtý blok na konci roka 2019. Vláda v stredu 11.7.2018 odsúhlasila poskytnutie

pôžičky od talianskej spoločnosti ENEL vo výške 700 miliónov eur, ktorá bude výlučne poskytnutá na dostavbu dvoch blokov. Ak by sa aj SE zmestili do aktuálneho rozpočtu, investícia sa im bude vracaať desiatky rokov. Pri trhovej cene 40 eur a prevádzkových nákladoch 20 eur za megawatthodinu a predpokladanej produkcii sedem miliónov megawatthodín sa investícia vráti o 40 rokov.

Nezamestnanosť v USA

Nezamestnanosť v USA v júni zaznamenala 4 % prítomného obyvateľstva. To predstavovalo celkovo 6,56 milióna nezamestnaných. Najnižšiu mieru dosiahla nezamestnanosť v Severnej Dakote (2,6 %), Iowa (2,7 %) a v New Hampshire (2,7 %). Opačne najvyššia nezamestnanosť bola na Aljaške (7,2 %), District of Columbia (5,6 %) či v Západnej Virgínii (5,4 %). Zamestnanosť v júni zaznamenala oproti minulému roku nárast o 1,52 %. V júni si zamestnanie našlo 102 tisíc uchádzačov a celkovo tak v USA pracovalo až 155,58 mil. ľudí. Ekonomika od začiatku roka 2016 kontinuálne rastie a v prvom kvartáli tohto roka rástlo reálne HDP USA medziročne o 2,7 %. Aj v prípade USA ťahala rast najmä spotreba domácností. V súvislosti so zvyšovaním hlavných úrokových sadzieb (v súčasnosti 1,75 % až 2 %) je pravdepodobné, že táto zložka bude v ďalšom období ťahať rast o niečo

menej. Na ústom rastie sa coraz viac podieľajú súkromné investície, ktorých podiel na HDP rastie a v prvom kvartáli zaznamenali medziročnú zmenu 0,9 %. Nové protekcionistické opatrenia zavádzané Donaldom Trumpom môžu v krátkom období pôsobiť na rast domácej výroby a teda aj na vyššiu zamestnanosť v ekonomike. Odvetné clá uvalené voči USA však v niektorých štátoch môžu spôsobiť

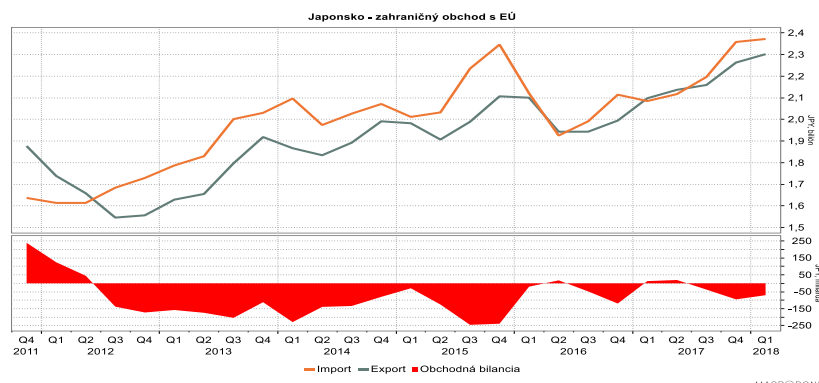
presný opak. Ak štáty vyvážajúce tovary do Kanady, Mexika, Číny či EÚ nenájdu pre svoje výrobky nové odbytisko, tak pri zníženom predaji a nutnosti znižovania cien povedie situácia k znižovaniu výroby a prípadnému prepúšťaniu zamestnancov. (jv)

Dohoda EÚ a Japonska

Predstavitelia krajín EÚ spolu schválili dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Japonskom. Japonský premiér Šinzó Abe by ju mal s predstaviteľmi EÚ podpísať na plánovanom summite. Dohoda o voľnom obchode predstavuje významný míľnik na ceste k trendu globalizácie. Tá je však v dnešných dňoch narušovaná Spojenými štátmi na čele s Donaldom Trumpom, kvôli jeho protekcionistickej politike voči partnerským krajinám. Dohoda o voľnom obchode znamená zrušenie alebo výrazné obmedzenie dovozných ciel v zúčastnených krajinách a zároveň aj zrušenie kvantitatívnych obmedzení (tzv. dovozných kvót). Európska únia na základe dohody postupne zruší svoje 10 percentné dovozné clo na automobily z Japonska a Japonsko umožní prístup širšej škály európskych potravín na svoj trh. Dohoda tak ruší napr. clá na viaceré druhy syrov,

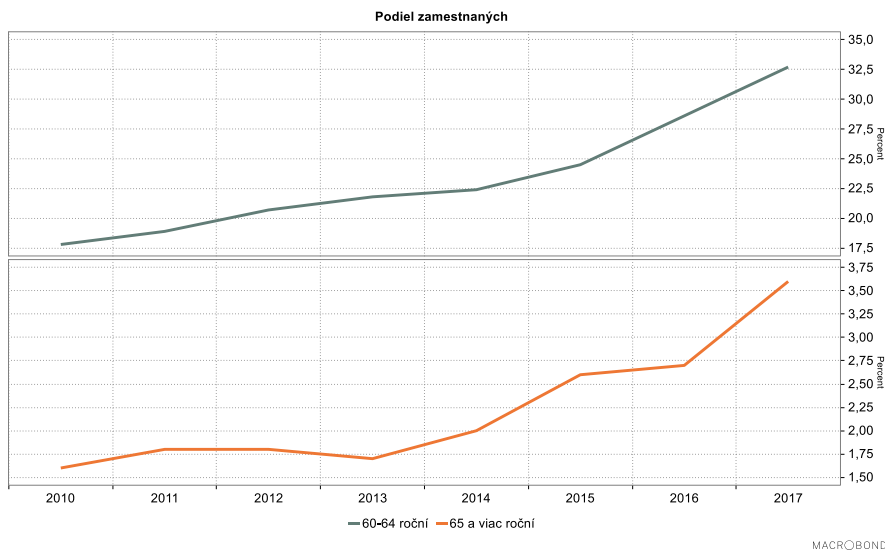
ako gouda a čedar (v súčasnosti sú na úrovni 29,8 %), ako aj na víno (v súčasnosti na priemernej úrovni 15 %). V prvom kvartáli tohto roka Japonsko doviezlo z EÚ tovar v celkovej hodnote 2,37 biliónov jenov (18,2 mld. eur) a vyviezli tovar v hodnote 2,30 biliónov jenov (17,66 mld. eur). Dohoda by podľa odhadov mohla prispieť k zvýšeniu Európskeho exportu až 20 mld. eur za rok a firmy môžu ušetriť až 1 mld. eur na colných poplatkoch.

Dohoda medzi EÚ a japonskom je zároveň najväčšia bilaterálna bilaterálna zmluva akú EÚ uzavrela. V zóne voľného obchodu bude pokrývať oblasť so 600 mil. obyvateľov, čím sa radí aj k najväčšej zóne voľného obchodu na svete. V čase zavádzania amerických ciel tak táto dohoda môže prispieť k zvýšeniu výroby a aj zamestnanosti v zúčastnených krajinách a zároveň eliminovať negatívny dopad spomínaných amerických ciel. (jv)

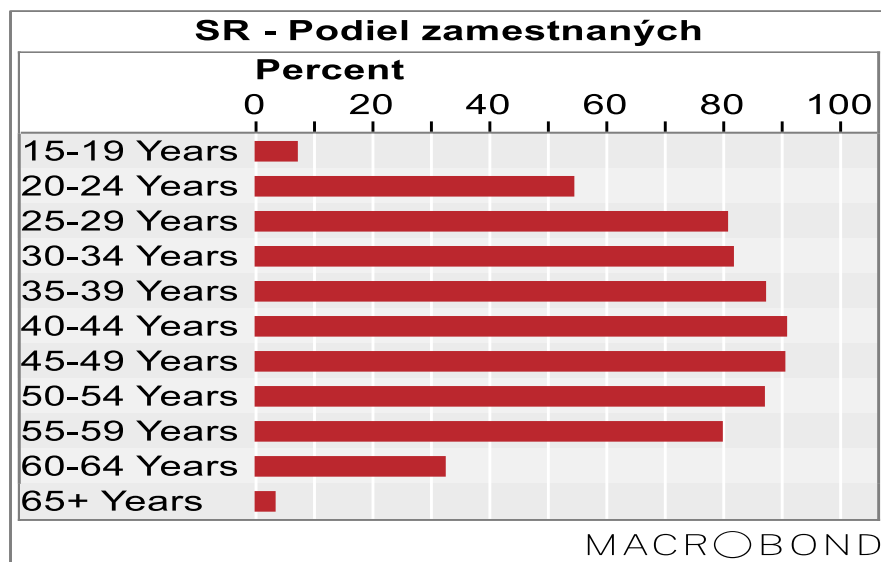
Na Slovensku pracuje stále viac dôchodcov

Spolu so stálym znižovaním nezamestnanosti a zvyšovaním zamestnanosti na Slovensku sme svedkami aj zvýšenej miery v zamestnaní určitej skupiny obyvateľstva. Najzaujímavejšie je sledovanie vývoja v počte pracujúcich dôchodcov. Nezamestnanosť na Slovensku dosahuje každý mesiac historické minimum (5,37 % v máji) no ponuka pracovných miest je stále veľká ba aj rastúca. V máji bolo evidovaných 80 877 voľných pracovných miest a 140 090 disponibilných uchádzačov o zamestnanie. Prichádzajúce investície v rámci rozširovania alebo výstavby nových podnikov najmä na západe krajiny tak môžu mať problém pri hľadaní dostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Veľakrát sa preto zamestnávateľia uchýľujú k hľadaniu zamestnancov v zahraničí alebo k zamestnávaniu ľudí na dôchodku, pre určitý druh nenáročnej práce. Dôchodcovia totiž disponujú pracovnými skúsenosťami a pri práci napr. na dohodu nepredstavujú pre zamestnávateľa veľkú záťaž. Dôchodcovia na Slovensku môžu zároveň poberať starobný dôchodok a aj pracovať z čoho im plyní ďalší príjem. Výhodou pre dôchodcov je pri práci na dohodu to, že z príjmu výške 200 eur nemusia odvádzať poisťné do sociálnej poisťovne. Ku koncu júna bolo na Slovensku viac ako 1,39 mil.

dôchodcov. Podľa dát sociálnej poisťovne pracovalo v máji až 244,4 tisíc dôchodcov (z toho 145 520 starobných a 98 892 invalidných) čo je o 4,9 % viac ako v máji minulého roka a o 26,37 % viac v porovnaní s tým istým obdobím z pred piatich rokov (2013). Najviac dôchodcov (142 166) pracovalo v máji ako zamestnanci, 67 353 dôchodcov pracovalo na dohodu a 19 237 ako samostatne zárobkovo činná osoba. Nárast pracujúcich dôchodcov v posledných rokoch je z určitej miery spôsobená aj nízkymi dôchodkami a dôchodcovia sú tak nútení si na svoje živobytie privyrobiť aby pokryli svoje životné náklady (potraviny, lieky a pod.). Táto situácia môže viesť k tomu, že dôchodcovia môžu obsadiť pracovné mies-

ta iným uchádzačom o zamestnanie (ktorí sú v skupine ekonomicky aktívneho obyvateľstva). Zároveň môžu zamestnávateľia na niektoré pozície uprednostniť dôchodcu pred mladším uchádzačom najmä z dôvodu nižších nákladov alebo väčších skúseností. Na pracovnom trhu sa tým môže vytvárať určitá nerovnováha, ktorá komplikuje situáciu mladším uchádzačom, ktorí si tak tiež potrebujú nájsť prácu aby uživilí svoju rodinu. Práca dôchodcov preto nemusí byť vo všetkých prípadoch prospešná. Zároveň by si ľudia v dôchodkovom veku mohli dopriať zaslúžený odpočinok po odpracovaných rokoch aspoň bez starostí o svoj príjem. Preto by im štát mal zabezpečiť možnosť dôstojného dožitia bez nutnosti ďalšej práce. V dôsledku nepriaznivého demografického vývoja na Slovensku je pravdepodobné, že pracujúcich dôchodcov bude v nasledujúcom období len pribúdať. (jv)

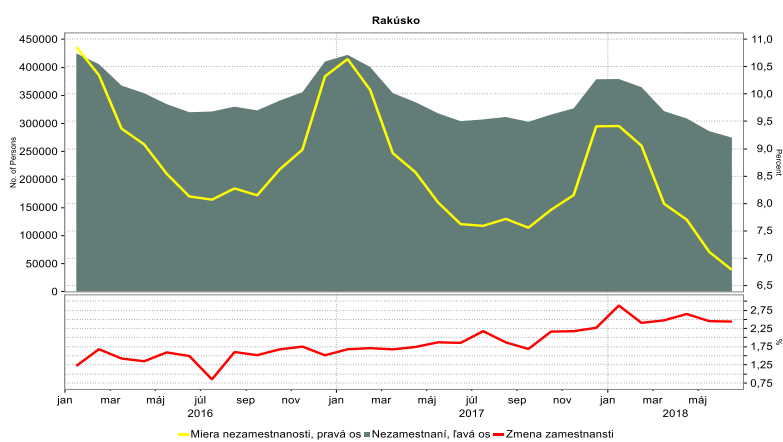

Nezamestnanosť v Rakúsku

V júni 2018 pracovalo v Rakúsku 3,77 mil. ľudí. Za týmto číslom aj stály nárast zamestnanosti v krajine, ktorá si od polovice minulého roka drží viac než dvojpercentné tempo rastu. Nezaostáva tak ani za susednými krajinami, v ktorých sa miera nezamestnanosti v poslednom čase tiež stále znižuje. V júni bolo v Rakúsku bez práce 6,78 % práceschopného obyvateľstva, čo predstavuje približne 274,67 tisíc osôb. Za znižovaním nezamestnanosti naprieč krajinami EÚ stojí fáza ekonomického rastu (expanzia ekonomiky), ktorá je z časti spôsobená aj nízkymi úrokovými sadzbami, ktoré udáva Európska Centrálna Banka (ECB). To podnecuje investovanie či spotrebu domácností, ktoré sú najväčším ťahúňom tohto rastu. Z časti negatívnym javom je však inflácia, ktorú môže toto masové uvoľňovanie finančných prostriedkov vyvolať. V úmysle ECB je týmto opatrením

ale dosiahnuť stabilnú mieru inflácie v okolí dvoch percent, preto by nemuseli hroziť katastrofické scenáre ako napr. vo Venezuele. Harmonizovaný index spotrebiteľských cien v Rakúsku sa podľa centrálnej banky (ONB) v máji pohybovala na úrovni 2,1 %. O dobrej kondícii ekonomiky vraví aj takmer konštantný päťpercentný rast priemyselnej produkcie, či 13-percentný nárast nových objednávok oproti minulému roku. Tieto skutočnosti predpokladajú aj ďalšie zvyšovanie zamest-

nanosti v krajine v blízkej budúcnosti. Aj napriek rastu produkcie je Rakúsko viac závislé od zahraničného obchodu, najmä importu. V tejto oblasti dosahujú pasívne saldo zahraničného obchodu, čiže import do krajiny prevyšoval export vo výške 324 mil. eur v apríli tohto roka. Takýto odliv peňazí z krajiny môže tlačiť na znižovanie cien tovarov v krajine alebo na udržanie miery inflácie. Ohrozením Rakúska ako aj ostatných členských štátov EÚ môže byť však situácia vo svete. (jv)

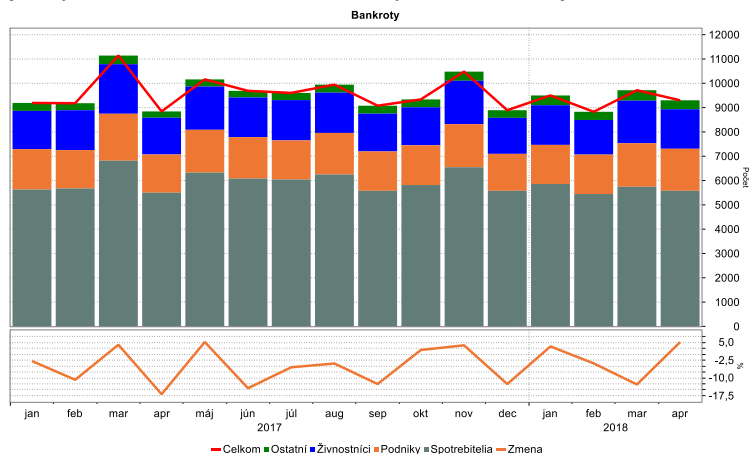

Počet bankrotov v Nemecku sa znižuje

Počet ľudí a firiem ktoré sa dostanú do insolventnosti resp. bankrotu sa v Nemecku pomaly znižuje. Hovorí to o zlepšujúcej sa finančnej situácii jednotlivcov ale aj firiem v krajine. Čoraz menej sa ich dostáva na do insolventnosti a tiež sa znižuje počet vyhlásených bankrotov či konkurzov. V Apríli tohto roka sa do insolventnosti dostalo 9308 subjektov. Aj napriek miernemu nárastu

v tomto mesiaci oproti minuloročnej hodnote sa celková miera bankrotov ročne znižuje. Najviac sa do insolventnosti dostávajú a vyhlasujú osobný bankrot spotrebiteľia. Tých bolo v apríli v Nemecku až 5584. Hneď po spotrebiteľoch sa do konkurzu dostalo najviac firiem, ktoré neboli schopné plniť svoje záväzky plynúce z ich podnikateľskej činnosti.

K celkovému počtu sa tak v apríli pridalo 1729 firiem. O niečo menej problémov bolo medzi živnostníkmi a do insolventnosti sa z nich v apríli dostalo 1627. Za obrovským množstvom osobných bankrotov stojí aj fakt, že ak sa osoba rozhodne pre tento spôsob, za určitých podmienok sa tak môže zbaviť svojich dlhov. Z existujúceho majetku sa vyplatia veritelia a dlžník je následne určitý počet rokov v stave oddlžovania, počas ktorých je povinný platiť súdu určitú čiastku zo svojho príjmu (musí teda pracovať). V Nemecku je táto doba najmenej 6 rokov, no môže sa predĺžiť aj na 10 rokov. Po skončení tejto doby (pri dodržaní všetkých podmienok) sa osobný bankrot končí a zvyšné dlhy sú nevyhľadateľné. Pre porovnanie je táto doba na Slovensku v dĺžke troch rokov. (jv)

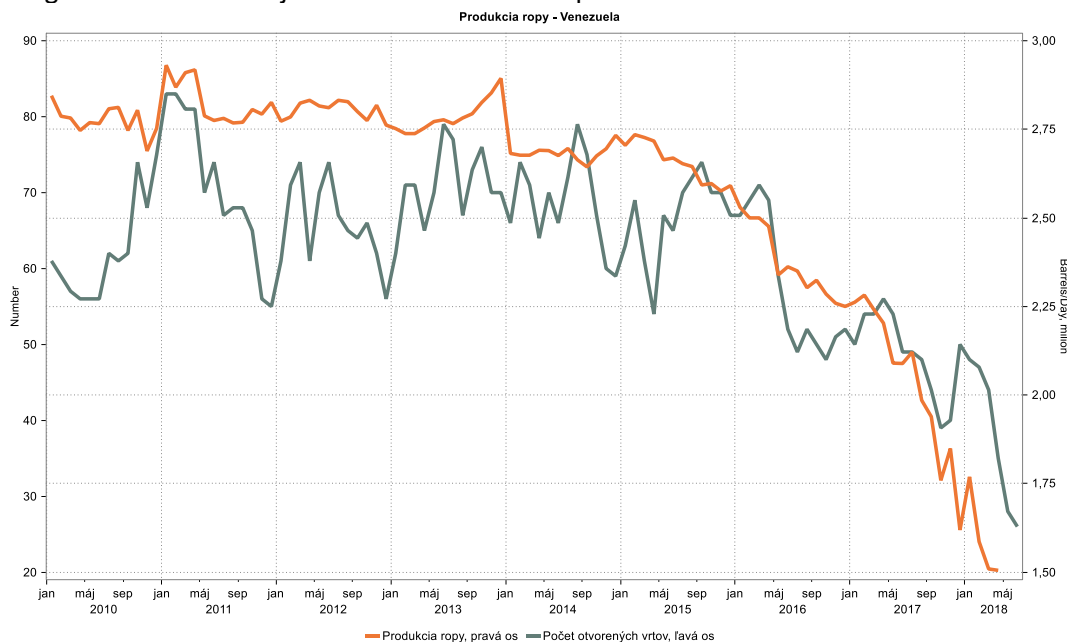
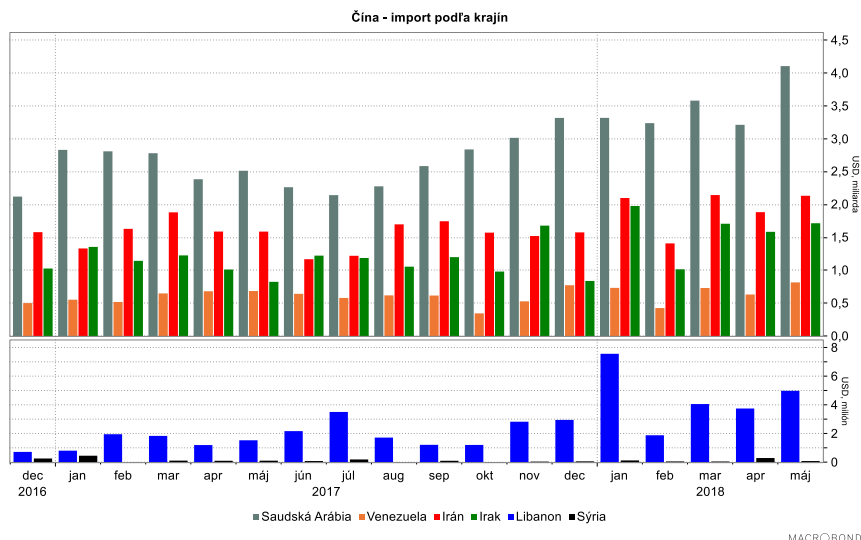

Čína posilňuje svoj vplyv na blízkom východe a vo Venezuele

Čína na čele s prezidentom Si Ťin-pchingom prisľúbila humanitárnu pomoc krajinám blízkeho východu. Do regiónu by mali smerovať aj úvery, ktoré by podporili jeho ekonomiku. Celková pomoc by predstavovala hodnotu viac ako 23 mld. dolárov. Konkrétne Sýria, Jemen, Jordánsko a Libanon dostanú od Číny humanitárnu pomoc vo výške 91 miliónov dolárov. 151 miliónov dolárov by malo smerovať na iné humanitárne projekty na Blízkom Východe. Za poskytnutím pomoci stojí aj snaha Číny upevniť si vplyv v regióne popri EÚ a USA. Z regiónu Čína ďalej získava pre seba najviac ropy. Pre pokrytie stále rastúcej spotreby energie v najväčšej ekonomike sa Čína pred pár rokmi rozhodla podporiť ťažbu ropy vo Venezuele. Venezuela totiž disponuje najväčšími ropnými zásobami na svete, avšak kvôli kríze v krajine sa jej ťažba dostala na tridsaťročné minimá. Vďaka podpore ťažby v regióne čínska rozvojová banka

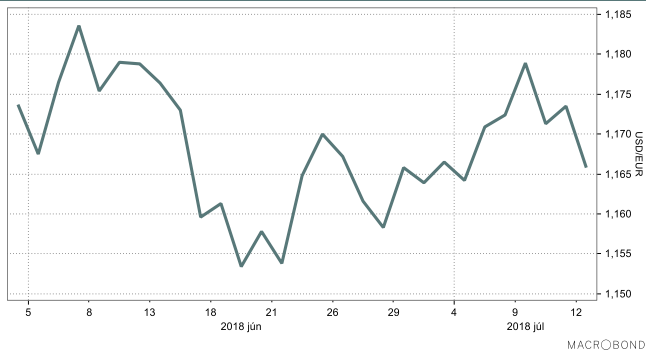
Osušomana pre venezuelu úver vo výške 250 mil. dolárov. Venezuela sa takto stáva závislou od Číny, ktorá jej zabezpečuje financie. Prostredníctvom dohôd o dodávkach ropy poskytla Čína za posledných 10 rokov Venezuele úvery v celkovej hodnote 50 mld. dolárov. Vo Venezuele však aj naďalej panuje kritická situácia najmä z dôvodu obrovskej hyperinflácie, ktorá už tento rok prekonalala 13 000 %. Pe-

niaze už tak nemajú v krajine žiadnu hodnotu a ľudia sa uchýľujú k naturálnej výmene (tzv. barter) – tovar za tovar. Po vymenení sa z krízy, ak už aj teraz, bude Venezuela závislou od Číny, čo pre Čínu znamená získanie spojenca v čase začínajúceho obchodného nepriateľstva s USA. (jv)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

EUR/CZK

ZLATO

ROPA

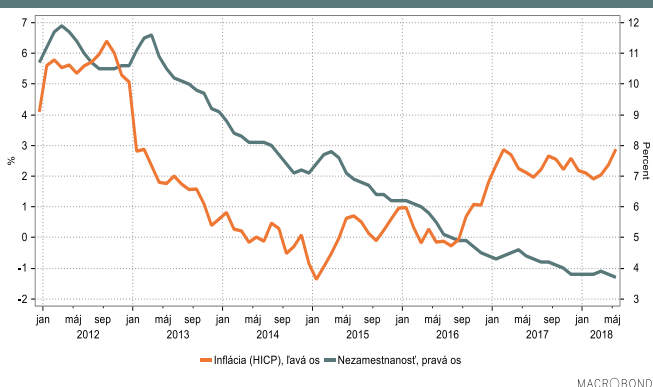
SLOVENSKO

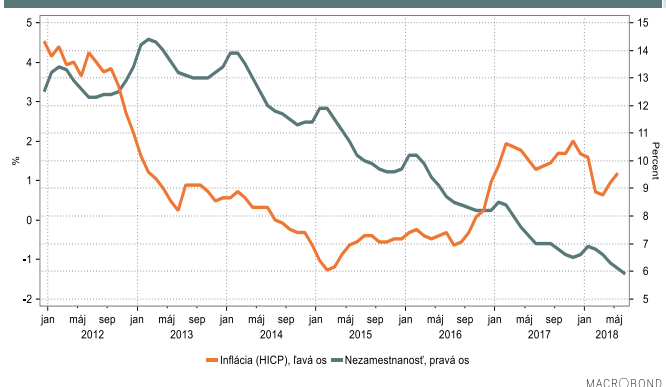
ČESKÁ REPUBLIKA

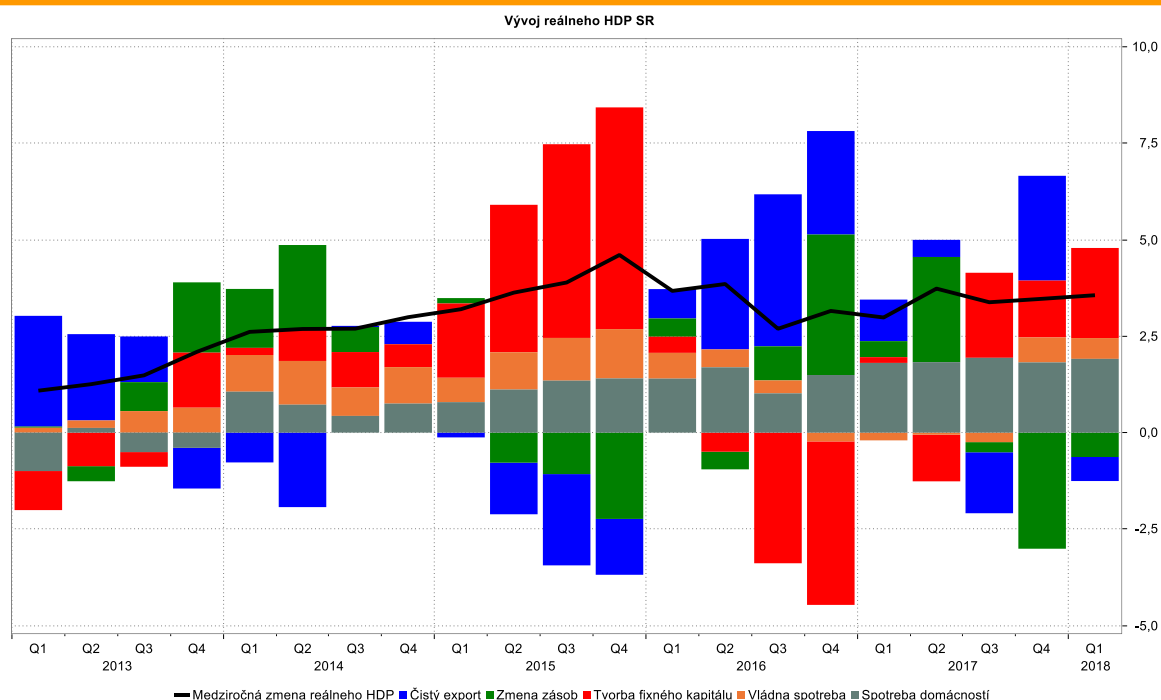
MAĎARSKO

POLSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

MACROBOND

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Jánošíková Slávka
Krčmárik Peter
Vražda Ján

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT